

Załącznik do Zarządzenia Nr 248/2017
Wójta Gminy Lipno
z dnia 9 czerwca 2017 r.

**Diagnoza potrzeb edukacyjnych
Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich
w Wilkowicach**

Autor: Małgorzata Adamczewska

Wilkowice, 31.05.2017 r.

1. Opis obszaru problemowego

Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach znajduje się na terenie gminy Lipno w powiecie leszczyńskim, w województwie wielkopolskim. Uczęszczają do niej uczniowie z Wilkowic, Maryszewic i Karolewka. Do szkoły w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 127 uczniów, w tym 71 chłopców i 56 dziewczynek. Wszyscy uczniowie pochodzą z terenów wiejskich.

W klasach I-III uczy się 53 chłopców i 38 dziewczynek, razem 91 uczniów.

W klasach IV-VI uczy się 18 dziewczynek i 18 chłopców, razem 36 uczniów.

Z dniem 1 września 2017 roku Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich stanie się ośmioletnią szkołą. Pozostaną w szkole uczniowie dotychczasowej klasy 6, którzy od 1 września 2017 roku staną się uczniami klasy 7 (12 uczniów) i dojdą uczniowie klasy 1 (28 uczniów), tak więc prognozowana liczba uczniów od 1 września 2017 roku wyniesie 155 uczniów. Wzrośnie także liczba nauczycieli, w związku z wprowadzeniem takich przedmiotów jak: chemia, biologia, geografia, fizyka, wiedza o społeczeństwie, doradztwo zawodowe. Dodatkowo w szkole zostanie zatrudniony na kilka godzin tygodniowo psycholog. Tak więc liczba nauczycieli wzrośnie o ośmiu pedagogów, ale zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin.

Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach obecnie zatrudnia 15 nauczycieli w pełnym wymiarze godzin, 5 nauczycieli w niepełnym wymiarze godzin. 10 nauczycieli posiada stopień nauczyciela dyplomowanego,

2 nauczycieli stopień nauczyciela mianowanego, 6 nauczycieli stopień nauczyciela kontraktowego oraz 2 nauczycieli stopień nauczyciela stażysty.

Grupą docelową objętą badaniem są:

- uczniowie klasy czwartej, piątej, szóstej i siódmej,
- nauczyciele szkoły podstawowej.

Wsparcie powinno pomóc w rozwiązaniu następujących problemów w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach:

- a) podnoszenie jakości pracy szkoły w zakresie kształcenia i wychowania,
- b) polepszenie wyników uzyskiwanych na sprawdzianie szóstoklasisty,
- c) dostosowanie bazy szkoły do wyzwań nowoczesnego procesu dydaktycznego,
- d) przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu nauczycieli (szkolenia, kontakt z nowymi formami edukacji),
- e) stosowanie nowatorskich form i metod pracy dydaktycznej,
- f) wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów,
- g) mobilizowanie, motywowanie i pomoc uczniom szczególnie uzdolnionym,
- h) rozbudzanie ciekawości poznawczej ucznia przez urozmaicenie metod i form pracy, indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym i słabym,
- i) integrowanie społeczności uczniowskiej i lokalnej poprzez organizację imprez i uroczystości ogólnoszkolnych.

Zakres diagnozy obejmuje:

- a) analizę wyników osiągniętych przez uczniów,

- b) analizę zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych,
- c) analizę bazy wyposażenia szkoły pod kątem nauczania przedmiotów matematyczno- przyrodniczych,
- d) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe.

Celem ogólnym diagnozy jest określenie zapotrzebowania szkoły, a w szczególności:

- a) analiza wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) analiza zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych,
- c) analiza bazy wyposażenia szkoły pod kątem nauczania przedmiotów matematyczno- przyrodniczych,
- d) analiza zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe w tym na stosowanie metod pracy opartych na metodzie eksperymentu, metod sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy.

2. Opis procedury diagnozy

Diagnoza i analiza problemu

Diagnoza problemu została oparta na analizie danych zastanych i konsultacjach z nauczycielami.

Analiza danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystuje przede wszystkim dokumenty opracowane w szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wykaz źródeł:

- a) Raport z ewaluacji wewnętrznej w Szkole Podstawowej w Wilkowicach w roku szkolnym 2014/2015,
- b) Wewnątrzszkolny Plan Doskonalenia Zawodowego,
- c) Koncepcja Pracy Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach,
- d) Dokumentacja szkoły: liczba uczniów,
- e) Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku 2014 i 2015 w gminach i powiatach województwa wielkopolskiego opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu.

Diagnoza bazuje również na konsultacjach z nauczycielami dotyczących:

- a) potrzeb placówki oświatowej,
- b) zapotrzebowania na wyposażenie pracowni z przedmiotu przyroda,
- c) zapotrzebowania na wyposażenie pracowni z przedmiotu matematyka,
- d) zapotrzebowania na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej.

Zastosowane narzędzia badawcze:

- a) Analiza raportu z ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2014/2015 powstała na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów i przy współpracy rodziców Szkoły Podstawowej w Wilkowicach, analizie dokumentacji szkolnej (sprawdzenie umiejętności czytania ze zrozumieniem tekstów polonistycznych, przyrodniczych i matematycznych po wprowadzeniu wniosków z ubiegłorocznej ewaluacji),

- b) Analiza Koncepcji Pracy Szkoły Podstawowej w Wilkowicach (zajęcia pozalekcyjne realizowane w ramach budżetu szkoły, pomoc psychologiczno –pedagogiczna),
- c) Analiza dokumentacji szkolnej: liczba uczniów,
- d) Konsultacje z nauczycielami dotyczące zapotrzebowania na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej w szczególności w zakresie pracy metodą eksperymentu, wprowadzania innowacyjnych metod i form pracy na lekcji, pracy z uczniem zdolnym, Konsultacje z nauczycielami dotyczące bazy dydaktycznej szkoły - zapotrzebowania szkoły na sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni np. matematycznej, przyrodniczej, zgodnie z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN, jak również zapotrzebowania na inne wyposażenie niewymienione w katalogu MEN.

Wskaźniki i źródła danych

Tabela 1. Wskaźniki i źródła danych

Lp.	Wskaźnik	Źródła danych
1.	Liczba uczniów klas 4-6 w szkole w podziale na płeć	Dokumentacja szkoły
2.	Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty	Średnie wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku szkolnym 2012- 2015 - opracowane przez OKE w Poznaniu
3.	Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym realizowane w ramach budżetu szkoły	Koncepcja Pracy Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach na rok szkolny 2015/2016
4.	Zapotrzebowanie na zajęcia: dodatkowe rozwijające uzdolnienia,	Raport z ewaluacji wewnętrznej w Szkole Podstawowej im.

		Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach w roku szkolnym 2014/2015,
5.	Organizacja wydarzeń promujących naukę	Koncepcja Pracy Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach na rok szkolny 2016/2017
6.	Zaplecze dydaktyczne szkoły	Konsultacje z nauczycielami, dokumentacja szkoły
7.	Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczej	Konsultacje z nauczycielami,
8.	Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej	Konsultacje z nauczycielami,

3. Wyniki diagnozy potrzeb edukacyjnych Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach

Wskaźnik 1: Liczba uczniów i uczennic w szkole w roku szkolnym 2016/2017 w podziale na płeć

Tabela 2. Liczba uczniów/c w roku szkolnym 2016/2017 w podziale na płeć

	<u>Liczba uczniów</u>	<u>Chłopcy</u>	<u>Dziewczynki</u>
Klasa 1	13	9	4
Klasa 2	31	16	15
Klasa 3	47	28	19
Klasa 4	14	7	7
Klasa 5	10	3	7
Klasa 6	12	8	4

Wskaźnik 2: Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty

Tabela 3. Wyniki egzaminów zewnętrznych - średnie wyniki szkół – sprawdzian szóstoklasisty 2012- 2015 - opracowane przez OKE w Poznaniu

	Średni wynik szkoły	Średni wynik gminy	Średni wynik powiatu	Średni wynik województwa	Średni wynik kraju
2012-2013	22,58 pkt.	21,09 pkt.	22,28 pkt.	23,37 pkt.	24,03 pkt.
2013-2014	21,12 pkt.	22,75 pkt.	24,34 pkt.	25,17 pkt.	25,82 pkt.
2014-2015 j.polski matematyka	59,53%	64,36%	63,18%	65,02%	67%
2014-2015 j. angielski	70,47%	69,23%	73,70%	76,71%	78%

Wskaźnik 3: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym realizowanych w ramach budżetu szkoły

Tabela 4. Wykaz zajęć pozalekcyjnych

Rodzaj zajęć dodatkowych	Liczba grup
Zajęcia rozwijające uzdolnienia z matematyki i przyrody	2
Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki	2
Kółko dziennikarskie	1
Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego	2
Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne	2
Zajęcia rewalidacyjne	2
Kółko plastyczne	1

Wskaźnik 4: Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje z przedmiotów przyrodniczych, uzdolnienia matematyczne

a) Zajęcia rozwijające kompetencję z:

- matematyki,

- przyrody,

b) Zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne,

c) Rozszerzenie oferty zajęć specjalistycznych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wskaźnik 5: Organizacja wydarzeń promujących naukę

W szkole nie są organizowane większe wydarzenia popularyzujące naukę z przedmiotów matematyka i przyroda. Odbywają się konkursy i projekty dotyczące zdrowego odżywiania, segregowania śmieci, zbierania baterii. Uczniowie biorą również udział w konkursach matematycznych np. „Kangur”, działają w kołach LOP i PCK.

Wskaźnik 6: Zaplecze dydaktyczne szkoły

Szkoła dysponuje następującym zapleczem dydaktycznym:

- a) biblioteka,
- b) boiska sportowe,
- d) pracownia komputerowa z dostępem do Internetu,
- e) projektory i ekrany w niektórych salach.

Wskaźnik 7: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczej

W szkole nie ma sali matematyczno- przyrodniczej. Szkoła nie posiada tablicy interaktywnej. Konieczne jest stworzenie takiej pracowni wyposażonej w pomoce dydaktyczne takie jak: bryły, przyrządy, tablice, gry matematyczne. Dzięki temu zajęcia z matematyki będą bardziej rozwijać zainteresowania uczniów tym przedmiotem i wpłynie to na podniesienie wyników w nauce.

Wskaźnik 8: Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów:

- a) nauczanie przedmiotów przyrodniczych oparte na metodzie eksperymentu,
- b) praca z uczniem zdolnym,
- c) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie,
- d) podnoszenie kompetencji społecznych.

4. Wnioski i rekomendacje rozwojowe

Analiza wyników diagnozy Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Wilkowicach

Wnikliwa analiza wyłoniła kluczowe obszary problematyczne, które wpływają na sytuację edukacyjną uczniów naszej szkoły:

- problem w przyswajaniu treści matematycznych – słabe wyniki z matematyki i sprawdzianu klasy szóstej,
- słaba umiejętność komunikowania się w języku angielskim,
- brak możliwości rozwijania zainteresowań i ćwiczenia kreatywnego myślenia.

W szkole prowadzone są liczne zajęcia pozalekcyjne finansowane z budżetu szkoły: zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno –kompensacyjne, dydaktyczno – wyrównawcze z języka polskiego i matematyki. Mimo iż prowadzone są liczne zajęcia, duża część uczniów korzysta z zajęć dydaktyczno –wyrównawczych i korekcyjno –kompensacyjnych. Znacznie mniejsza grupa uczestniczy w zajęciach rozwijających uzdolnienia, poza tym są to głównie koła dla uczniów uzdolnionych plastycznie bądź humanistycznie. Bardzo mało jest w szkole zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Wskazania i rekomendacje

Analiza materiału badawczego placówki wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty szkoły o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia oraz kształtowania umiejętności społecznych. Diagnoza wskazuje również na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz niezbędne doposażenie dydaktyczne szkoły. Wskazania i rekomendacje zostały przedstawione zgodnie ze zdefiniowanymi celami diagnozy.

Zapotrzebowanie uczniów na różnorodne zajęcia pozalekcyjne

Rodzaje zajęć pozalekcyjnych

Celem wyrównywania poziomu edukacyjnego uczniów należy najpierw wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzanie wiedzy w zależności od zaburzeń rozwojowych i braków edukacyjnych. Duża grupa uczniów korzysta z zajęć dydaktyczno -wyrównawczych i korekcyjno – kompensacyjnych. W programie zajęć pozalekcyjnych należy również uwzględnić realizację zajęć o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzając ich wiedzę z przedmiotów podstawy programowej, w szczególności z przedmiotów matematyczno -przyrodniczych. Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia zachęcające uczniów do nauki przedmiotów ścisłych, wprowadzenie do zajęć metod i form pracy kształtujących również kompetencje społeczne i rozwijających przedsiębiorczość oraz kreatywność. Szczególny nacisk należy położyć na rozwijanie zdolności logicznego myślenia,

rozumowania, wykorzystania wiedzy w praktyce, aby podwyższyć kompetencje uczniów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i zachęcić ich do nauki w kierunkach szczególnie pożądanych na rynku pracy.

Dokształcanie kadry pedagogicznej

Podniesienie efektywności nauczania jest elementem niezbędnym do poprawy poziomu edukacji uczniów, polepszenia ich wyników na sprawdzianie szóstoklasisty oraz uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły. Spośród różnych czynników, mających wpływ na jakość i efektywność pracy szkoły, najważniejszym jest stały rozwój dydaktyczny kadry przez cały okres ich aktywności zawodowej. Istotnym również jest otwartość nauczycieli na oczekiwania i potrzeby uczniów oraz nowe sposoby przekazywania wiedzy.

Kadra pedagogiczna szkoły posiada wykształcenie kierunkowe, wielu pedagogów ma kwalifikacje do nauczania dwóch, a nawet trzech przedmiotów. Ponadto szkoła stara się doskonalić zawodowo nauczycieli, uwzględniając zmiany programowe w szkolnictwie. Mimo fachowości kadry pedagogicznej wskazane zostały wymagania dokształcenia w następujących obszarach:

- a) nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- b) praca z uczniem zdolnym,
- c) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie,
- d) podnoszenie kompetencji społecznych.